

O'ZBEKISTONDA TAEKWONDONING KENG RIVOJLANISHI

Abduhamidov Abdumannop

Annotatsiya: Mazkur maqolada O'zbekistonda taekwondo sportining rivojlanishi, uning yoshlar orasidagi ommaviylashishi va xalqaro maydonda erishilgan yutuqlar haqida so'z yuritiladi. O'zbekistonning taekwondo sportiga bo'lgan e'tibori, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishi, infratuzilmaning rivojlanishi, hamda yosh sportchilarni tayyorlash va xalqaro musobaqalarda muvaffaqiyatlarga erishish masalalari yoritilgan. Shuningdek, taekwondoning ma'naviy va jismoniy tarbiya vositasi sifatidagi ahamiyati, yoshlarni axloqiy va ma'naviy jihatdan tarbiyalashdagi roli ko'rsatilgan. Taekwondoning O'zbekistonda kelajagi, uning yanada rivojlanishi va xalqaro reytingdagi o'rni haqida prognozlar ham berilgan.

Kalit so'zlar: O'zbekistonda taekwondo, taekwondoning rivojlanishi, taekwondo sporti, yoshlar va sport, xalqaro musobaqalar, taekwondoning ma'naviy tarbiya vositasi.

O'zbekistonda sportning turli turlari rivojlanayotgan bo'lsa-da, taekwondo sporti so'nggi yillarda katta sur'atlar bilan o'sib bormoqda. Bu jang san'ati va sport turi, dastlab Koreyada paydo bo'lib, butun dunyoda ommalashgan. O'zbekistonda taekwondoning rivojlanishi nafaqat yoshlar orasida sportning ommaviylashishiga, balki xalqaro miqyosda yutuqlarga erishishga ham olib keldi. Taekwondo O'zbekistonda nafaqat sport sifatida, balki ma'naviy va jismoniy tarbiya vositasi sifatida ham qadrlanadi.

Taekwondoning O'zbekistonda rivojlanish tarixi.

O'zbekistonda taekwondo sporti 1990-yillarda rivojlanishni boshlagan bo'lsa-da, bu sport turi 2000-yillarga kelib, to'liq rivojlanishning yuqori bosqichiga ko'tarildi. O'zbekiston hukumati sportni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratib, taekwondo kabi jang san'atlarini ham davlat dasturlariga kiritdi. Sportchilarni tayyorlash tizimi va infratuzilma yaratish bo'yicha muhim chora-tadbirlar amalga oshirildi, shuningdek, turli musobaqalar va turnirlar tashkil etildi.

2000-yillarning boshidan boshlab O'zbekiston taekwondochilari xalqaro maydonda sezilarli muvaffaqiyatlarga erishishdi. O'zbekiston taekwondo federatsiyasi sportchilarga qo'llab-quvvatlash ko'rsatib, ularga turli xalqaro turnirlarda qatnashish imkoniyatlarini yaratdi. Bu davrda taekwondo sportining ommaviyligi ortib, yoshlar orasida sportga bo'lgan qiziqish kuchaydi. O'zbekistonning taekwondochilari, xususan, Olimpiya o'yinlari, Jahon chempionatlari va Osiyo o'yinlarida medal sohibi bo'lishdi, bu esa mamlakatda taekwondoning rivojlanishiga katta turtki berdi.

2000-yillarga kelib, O'zbekiston taekwondo sporti o'zining yuqori bosqichiga ko'tarilib, xalqaro maydonda mustahkam o'rin egalladi va ko'plab yirik turnirlarda muvaffaqiyatli ishtirok etdi.

O'zbekistonda taekwondoning rivojlanish omillari.

O'zbekistonda taekwondoning rivojlanishiga bir nechta omillar turtki bo'ldi:

Davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash.

O‘zbekiston hukumati sportni rivojlantirishga alohida e‘tibor qaratib, taekwondo kabi jang san‘atlarini ham davlat dasturlariga kiritdi. Sportchilarni tayyorlash uchun zarur infratuzilma yaratildi, maxsus murabbiylar tayyorlandi va xalqaro musobaqalarda ishtirok etish uchun moliyaviy yordamlar ko‘rsatildi.

Yoshlar orasida sportga qiziqishning ortishi.

O‘zbekistonda sportga, xususan taekwondoga qiziqish ortib bormoqda. O‘zbekiston bo‘ylab ko‘plab taekwondo maktablari va to‘garaklari tashkil etildi. Bolalar va yoshlar orasida taekwondo sportiga bo‘lgan qiziqish ortdi, bu esa sportning keng tarqalishiga olib keldi.

Xalqaro maydonda yutuqlar.

O‘zbekistonning taekwondochilari xalqaro musobaqalarda yutuqlarni qo‘lga kiritmoqda. O‘zbekiston taekwondo federatsiyasi o‘z sportchilarini butun dunyodagi turnirlarga yuborib, xalqaro maydonda taekwondoning yuksalishiga ko‘maklashdi. O‘zbek taekwondochilari, xususan, Olimpiya o‘yinlari, Jahon chempionatlari va Osiyo o‘yinlarida bir necha marotaba medal sohibi bo‘lgan.

Taekwondoning jismoniy va ma‘naviy tarbiya vositasi sifatida ahamiyati.

Taekwondo nafaqat jangovar sport turi, balki ma‘naviy va jismoniy tarbiya vositasi sifatida ham o‘zgacha ahamiyatga ega. O‘zbekistonda taekwondoning rivojlanishi yoshlarning jamiyatda o‘z o‘rnini topishiga, axloqiy qadriyatlar va ma‘naviy tarbiyani shakllantirishga yordam bermoqda. Bu sport turi o‘z o‘quvchilariga qat‘iyat, sabr-toqat, hurmat va o‘zini tutish madaniyatini o‘rgatadi.

O‘zbekistonda taekwondoning bugungi kunda.

Hozirgi kunda O‘zbekistonda taekwondo sporti keng rivojlangan va yuqori natijalarga erishgan. O‘zbek taekwondochilari o‘z muvaffaqiyatlarini O‘zbekistonda va xalqaro maydonlarda ko‘rsatib, bir qator yirik musobaqalarda medal olishadi. Shuningdek, sportchi yoshlarni tayyorlashda va murabbiylarni tayyorlashda ham katta e‘tibor qaratilmoqda. Respublikada ko‘plab yoshlar taekwondo bilan shug‘ullanmoqda va bu sport turi bo‘yicha o‘quv mashg‘ulotlari hamda musobaqalar muntazam ravishda o‘tkazilmoqda.

O‘zbekistonda taekwondo federatsiyasi.

O‘zbekistonda taekwondo federatsiyasi o‘z faoliyatini kuchaytirib, sportning rivojlanishini ta‘minlash, xalqaro standartlarga mos musobaqalarni tashkil etish va yangi sportchilarni tayyorlash borasida sezilarli ishlar olib bormoqda. Federatsiya, o‘zining tashkil etilganidan boshlab, taekwondo sportining ommaviyligini oshirish va yoshlarni tayyorlashda muhim rol o‘ynaydi. Bu faoliyat taekwondoning O‘zbekistondagi mavqeyini mustahkamlashga, shuningdek, sportchilarga xalqaro miqyosda yuqori natijalarga erishish imkoniyatlarini yaratishga imkon berdi.

Taekwondo federatsiyasi o‘z sportchilarini xalqaro musobaqalarda qatnashish uchun tayyorlash, ularni yangi bilim va tajribalar bilan ta‘minlashga e‘tibor qaratadi. Bu, o‘z navbatida, O‘zbekistonning taekwondo sportidagi muvaffaqiyatlarini yanada oshiradi. Federatsiya tomonidan sportchilarni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash — treninglar, ilmiy-

metodik yordam, moliyaviy va logistika qo'llab-quvvatlash — taekwondoning rivojlanishiga katta hissa qo'shadi.

Shuningdek, federatsiya taekwondoning ommaviyligini oshirish uchun o'quv mashg'ulotlari va musobaqalar tashkil etmoqda. Bu musobaqalar, faqat yuqori natijalarga erishish uchun emas, balki taekwondo sportining jismoniy va ma'naviy tarbiya vositasi sifatidagi ahamiyatini ham keng targ'ib qilishga yordam bermoqda. O'zbekiston taekwondo federatsiyasining faoliyati nafaqat sportchilar, balki butun jamiyat uchun katta ahamiyatga ega bo'lib, sportni rivojlantirish va yoshlarni sog'lom turmush tarziga jalb qilishga xizmat qilmoqda.

Taekwondoning kelajagi.

O'zbekistonda taekwondoning kelajagi yorqin bo'lib, sportning yanada rivojlanishiga asos bo'ladigan bir qancha omillar mavjud. Yosh sportchilarni tayyorlash, yangi avlodni sportga jalb qilish va ularning jismoniy va ma'naviy rivojlanishiga katta e'tibor qaratilmoqda. Taekwondo federatsiyasi tomonidan ishlab chiqilgan dasturlar va treninglar orqali sportchilarni xalqaro standartlarga mos ravishda tayyorlash davom etmoqda. Bu sportchilarga jahon maydonida yuqori natijalarga erishish imkoniyatlarini yaratadi.

O'zbekiston taekwondo jamoasining kelajagi jahon sport maydonida o'z o'rnini yanada mustahkamlashga qaratilgan. Yaqin kelajakda O'zbekistonning taekwondo sporti xalqaro reytinglarda yuqori o'rinlarga ko'tarilishi kutilmoqda. O'zbek sportchilari, xususan, Olimpiya o'yinlari, Jahon chempionatlari va boshqa yirik musobaqalarda ko'proq medal sohibi bo'lishadi. Taekwondoning kelajagi bilan bog'liq ravishda yoshlarning qiziqishi ortib bormoqda, bu esa sportning ommaviylashishiga va rivojlanishiga turtki bo'ladi.

O'zbekiston taekwondo federatsiyasining rivojlanish strategiyasi va yangi sportchilarni tayyorlashda qo'yilgan maqsadlar sportning kelajakdagi muvaffaqiyatlarini ta'minlashga xizmat qilmoqda. Buning natijasida, taekwondo sporti nafaqat jismoniy jihatdan, balki ma'naviy va axloqiy jihatdan ham yuqori darajada rivojlanadi, va o'zbek sportchilari xalqaro miqyosda yanada katta muvaffaqiyatlarga erishadi.

Xulosa:

O'zbekistonda taekwondo sportining keng rivojlanishi nafaqat sportni ommalashtirish, balki yoshlarning jismoniy va ma'naviy tarbiyasiga katta hissa qo'shmoqda. Davlatning qo'llab-quvvatlashi, taekwondoning o'quv jarayonlarida sifatli o'qituvchilarni tayyorlash va xalqaro musobaqalarda yutuqlarni qo'lga kiritish orqali O'zbekistonda bu sport turi bugun o'zining poydevorini mustahkamlamoqda. Taekwondo sporti kelajakda yanada rivojlanib, o'zbek sportchilari xalqaro miqyosda yuqori natijalarga erishishga intilishini davom ettiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. <https://cyberleninka.ru/article/n/taekvondo-sportining-ahamiyati>
2. <https://scienceweb.uz/publication/27137>
3. <https://oyina.uz/uz/posts/8565>